

Forbrugsforeningerne kunne blive stillede en Del mere retfærdigt, end det forekommer mig, de ere her i Lovforslaget, naar man kommer til at se paa dem med mere Sympati fra Lovens Side, skal jeg, hvilke Betænkkeligheder jeg i øvrigt end kan have paa forskellige Punktter, dog for mit Bedkommende være villig til at stemme for Lovforslagets endelige Vedtagelse.

Bramsen: Det ærede Medlem, som nu satte sig, endte med at tale om Forbrugsforeningerne, og uagtet det ikke er det Emne, jeg væsentlig vil tale om, vil jeg straks begynde med at gøre nogle Bemærkninger dertil, fordi jeg tror, at det ikke er ganske korrekt, hvad han fremsførte i Henseende til de Forandringer, der vilde indtræde ved Vedtagelsen af disse Bestemmelser, og fordi han i Grunden konkluderede hen til Ophævelsen af Løbøllet for Købstæderne som et Kompromisforslag, noget, som jeg for mit Bedkommende vil lægge Indsigelse imod, da det i høj Grad strider imod, hvad Kommissionens Flertal har foreslaaet, at man skulde gøre. Det holder netop stærkt paa den Vestyttelse, som hidtil derved er ydet de næringsdrivende i Købstæderne, og jeg maatte i hvert Fald have meget vægtige Udtalelser andetsteds fra for at kunne slutte mig til den Tanke at ophæve denne Vestyttelse. Det er rigtig, at Kommissionens, og Deres Hveringsens Forslag skælnet mellem Forbrugsforeninger og Produktionsforeninger, som drive Udsalg fra aaben Bod, og saadanne, som ikke gøre det, saadanne altsaa, som fordele deres Varer fra et Fordelingslokale. De Foreninger, som agte at drive Forretning fra aaben Bod — og dette ganske vist uden Hensyn til, om der i Foreningen findes nogen Bestemmelse om, at det kun maa være Medlemmer, som købe hos dem — skulle herefter være forpligtede til at løse Næringsadkomst. Denne Næringsadkomst betales med et Beløb en Gang for alle, som for hver bevæger sig inden for 15 og 120 Kr., multipliceret med Antallet af Vestyttelsens Medlemmer; desuden have de at gøre Firmaanmeldelse, eftersom de i det hele taget skulle agtes lige med Selfaber med begrænset Ansvar. Naar Foreningerne have gjort det, have de intet videre med det offentlige at gøre; men selvfølgelig ere ogsaa disse næringsdrivende underkastede Bestemmelsen om Respekt for det Løbøllet, som er indrømmet Købstæderne. Som Folge deraf tør saadanne Foreninger, der ville drive deres Virksomhed fra aaben Bod, ikke, hvis Loven vedtages efter 2 Mars Forløb, eller hvilken Frist der nu maatte blive givet, forefindes

inden for dette Løbøllet. Dette er imidlertid ikke ensbetydende med, at de slet ikke maa eksistere, eftersom Lovforslaget som anført skælnet mellem Forbrugsforeninger, som holde aaben Bod, og saadanne, som kun benytte Fordelingslokale, og disse sidste, som Loven altsaa vil erkende for at være egentlige kooperative Foreninger, have ikke blot deres Berettigelse til at eksistere, men ogsaa til at findes i selve Løbøllet, nemlig i Hensyn til § 47 i det foreliggende Lovforslag. Hvis altsaa disse Forbrugsforeninger, som nu drive deres Virksomhed inden for Løbøllet og med aaben Bod — de ere 338 i Antal, saa vidt jeg ved — indrette sig overensstemmende med Lovforslagets § 47, ville de ikke være nødsagede til at lukke. Om de end kunne indrette sig paa den Maade, er noget, jeg ikke ved; men der er dog et Antal Forbrugsforeninger i Landet 40—50, som for Tiden drive deres Virksomhed uden Butik, og jeg kunde tænke mig, at de kunde indrette dem derefter, naar de ere Forbrugsforeninger, som have virkelige Medlemmer og ubelukkende ville fordele Varer mellem disse Medlemmer. Disse, som nu altsaa i Hensyn til § 47 ere og blive Forbrugsforeninger i Lovens Mening eller indrette sig i Overensstemmelse med dens Bestemmelser, ere som saadanne fritagne for at betale Næringsafgift og for at gøre Firmaanmeldelse, men til Gælds blive de satte under en Kontrol, som i mange Henseender er mildere end den Kontrol, som man andetsteds sætter saadanne Foreninger under, netop for at forhindre, at de drive en uberegtiget Næringsdrift, og at de holde sig paa den rette kooperative Vej. Der er tilføjet en Bestemmelse om, at disse virkelige Forbrugsforeninger ikke maa sælge Vin, Brændevin og stattepligtigt Øl; det er naturligvis en Indskrænkning, men jeg har faaet det Indtryk ved Udtalelser, som ere faldne her i Salen, at dette endogaa for dem, der i øvrigt ikke synes videre godt om Lovforslagets Bestemmelser om Forbrugsforeningerne, er en Bestemmelse, som man relativt ser paa med gunstige Øjne. Og det turde ogsaa være, at det vilde være ganske godt, om disse Foreninger ikke drev den Handel. Det paa- staas jo, at et større Antal Forbrugsforeninger netop skulde deres Opkomst til, at en eller anden har ønsket en saadan Handel med Brændevin, som han ikke paa anden Maade kunde drive, og det maa dog siges, at dette er en temmelig forvrænget Udgave af den virkelige Kooperation, at Formaalet væsentlig bliver at sælge alkoholdrige Drikke. Det vil altsaa ses, at det er den aabne Bod i Modsatning til Fordelingslokalet, som bliver det eneste Kriterium paa Forstøllen